

13. november 2013

Det psykologiske fakultet

Universitetet i Bergen

RAPPORT FRA PROGRAMSENSOR - ÅRSSTUDIET OG BA GENERELL PSYKOLOGI

I brev dat. 21.10.2013 ber Programutvalget om kvalitetssikring av to elementer: Eksamen i PSYK100 og karakterfastsetting av tre bacheloroppgaver. Disse to oppdragene behandles i det følgende.

PSYK100

For dette emnet ønsker Programutvalget en vurdering av oppgavetekstene gitt høsten 2012 i lys av læringsmålene for emnet PSYK100. Læringsmålene, med basis i pensumboken til Passer og Smith (2011), er omfattende, både hva angår kunnskaper, ferdigheter og kompetanse. De kunnskapsmål som angis i emnebeskrivelsen yter neppe boken (eller psykologien) full rettferdighet, men de beskriver en rekke viktige tematiske områder innenfor et bredt spekter av psykologien. Som en del av læringsmålene angis ferdigheter i akademisk skriving, samt et generelt kompetansemål.

Etter fullført emne skal studentene kunne gjøre greie for og diskutere:

- redegjøre for ulike perspektiv på psykologi som vitenskap
- redegjøre for sentrale biologiske grunnlag for atferd
- beskrive sansesystemene og sensoriske prosesser
- redegjøre for persepsjon og oppmerksomhet
- redegjøre for klassisk og operant betinging og forholdet mellom kognisjon og læring
- redegjøre for ulike modeller for hukommelse, og begrepene "innkoding", "lagring", "gjenhenting" "hukommelsestap"
- redegjøre for teorier om språk og språklæring
- redegjøre for tekning, resonnering, problemløsning, bedømmelse- og beslutningstaking
- diskutere intelligensbegrepet
- redegjøre for begrepet "motivasjon", og sentrale teorier om motivasjon
- beskrive hva emosjoner er og hvilke funksjoner de har, og gjøre rede for sentrale emosjonsteorier
- redegjøre for biologiske, kognitive og sosiale perspektiver på utvikling

- redegjøre for ulike teorier om begrepet "personlighet"
- diskutere forholdet mellom individet og de sosiale omgivelsene
- redegjøre for normer, roller og gruppeatferd
- redegjøre for holdninger, attribusjon og sosial inntrykksdanning
- redegjøre for ulike perspektiver på fordommer og diskriminering

Ferdigheter

Etter fullført emne skal studenten kunne:

- formidle kunnskap tilegnet i kurset gjennom å anvende akademisk skriving - gi en klar framstilling av teori og empiri

Generell kompetanse

Ved fullført emne skal kandidaten:

- kunne redegjøre for og diskutere sentrale perspektiver og temaer innen psykologi basert på en grunnleggende forståelse av psykologi som vitenskap

Det første spørsmål programsensor er bedt om å besvare, er om eksamensoppgavene H2012 er dekkende i forhold til læringsmålene. Her må svaret være et klart ja. Det er gitt 6 oppgaver til denne eksamen, og alle faller klart innenfor sentralt stoff i pensumboken. Oppgavene er også varierte, slik at et stort spekter av ulike områder dekkes av oppgavene. Noen av oppgavene er ganske generelle, mens andre spør etter bestemte modeller/teorier. Oppgavene gir også god mulighet til å demonstrere at kandidaten har den generelle kompetanse som emnebeskrivelsen spesifiserer, nemlig å «kunne redegjøre for og diskutere sentrale perspektiver og temaer innen psykologi basert på en grunnleggende forståelse av psykologi som vitenskap».

Det andre spørsmål programsensor skal vurdere, er karakterer på 6 utvalgte besvarelser fra eksamen H12. Disse besvarelsene er vurdert slik:

- **213188.** Meget gode besvarelser, men en tanke beskrivende og litt rigid i stilen. Gode kunnskaper. **B**
- **223037.** Enkeltbesvarelsene her er korte, upresise og til dels skisseaktige. Noen feil (eks. beskrivelse av Thorndikes eksperiment i deloppgaven om operant betinging). **F**
- **218981.** Kort besvarelse, flere graverende feil. **F**
- **212098.** Gode kunnskaper, men fremstillingen er beskrivende og oppramsende. **C/B**
- **218649.** Meget god besvarelse. Den er gjennomgående argumenterende og begrunnende. Noen vil kanskje savne detaljer, men denne «høy-nivå»-stilen med konsekvent argumentasjon ut fra en udiskutabel forståelse av faget fremstår som helt suveren. **A**
- **201070.** Meget god besvarelse, men på en annen måte enn foregående. Mer detaljer, mindre argumentasjon, men meget god forståelse. **A**

Bacheloroppgavene

Programsensor er også bedt om en vurdering av 3 bachelor-oppgaver. Her gis korte vurderinger av hver oppgave, deretter noen mer generelle betraktninger rundt vurderinger av hjemmeoppgaver av denne typen.

1 Working memory with ADHD

Dette er en meget solid rapport. Tematisk er den interessant (svikt i ulike hukommelsesfunksjoner hos barn med ADHD), og studien er gjennomført på en svært kompetent måte. Formelt er også rapporten tilnærmet prikkfri. Dette er utvilsomt en meget sterk rapport på dette nivået. Karakter: A.

2 Does clinical intuition have a place in Evidence-based practice?

Et meget interessant tema der basalforskning innenfor kognitiv psykologi kan anvendes for å belyse et sentralt spørsmål i klinisk psykologi. Rapporten har et rikt tilfang av stoff, og gjennomfører en grei diskusjon. En svakhet er imidlertid at rapporten ikke godt nok formulerer diskuterbare problemstillinger. Rapporten blir dermed litt tilfeldig oppbygget. Formelt sett burde også overskriftene vært bedre tilpasset review-formatet (eks. overskriftene s. 8 og 9). Ellers er temaet litt paradoksalt på dette nivået (BA), i og med at studenten her verken har teoretisk eller praktisk opplæring i temaet som diskuteres. Oppgaven befinner seg på C-nivå, kanskje B.

3 Personlighetstrekk og kjønn som prediktorer for problemspilling og dataspillavhengighet

Her har kandidatene (3) fått tilgang til et større datasett vedrørende personlighetstrekk og problematisk forhold til spilling. Kandidatene har en god innledning men klarer ikke å knytte eksisterende forskning til eget prosjekt gjennom begrunnede problemstillinger. De fremsetter noen hypoteser, men knytter ikke disse til etablerte funn i litteraturen. Metode og resultatdel bærer preg av at kandidatene ikke helt er med på notene. Statistiske analyser er rapportert med usikker forståelse. Diskusjonen starter med en erkjennelse av at ingen av de trekkene som kandidatene antok kunne predikere spillavhengighet viser seg å gjøre dette. Den videre diskusjon er relativ lang men interessant. Det kan virke som om kandidatene har begitt seg ut på et prosjekt de ikke har hatt godt nok grep på, metodisk og statistisk. C.

Samlet vurdering

Alle de tre oppgavene er solide. Den første og den siste rapporterer resultater fra større undersøkelser som neppe er gjennomført av kandidatene selv. De to siste oppgavene har potensial som ikke er utnyttet (relativt små endringer i struktur kunne gjort begge mye bedre). Dette reiser et par viktige spørsmål: 1) Hvor mye veiledning og hjelp gis til en bacheloroppgave, og i hvilken form, og 2) tar karaktervurderingen hensyn til den veiledning/hjelp som er gitt?

Hva angår det første spørsmålet finnes ikke noe eksplisitt reglement på nettsidene, men generelt er det vel slik at veiledning begrenses til et «rimelig» timetall med formalisert veiledning, og at prosessen ellers er relativt fri. Dette betyr – basert på undertegnede egen erfaring – at det kan være betydelige forskjeller i hvilken hjelp BA-kandidatene faktisk får. Noen deltar på løpende prosjekter der grensen mellom formell veiledning og annen hjelp (eks. tilgang til ferdig innsamlet datamateriale, tilgang på artikler som omhandler en lik eller beslektet problemstilling, hyppige samtaler med andre som jobber aktivt på prosjektet, osv.) er flytende. Andre gjennomfører hele prosjektet på egen hånd kun med formell veiledning. Erfaring tilsier også er det stor variasjon i hvor mye konkret tilbakemelding og hjelp kandidatene får på skriftlige utkast. En uformell undersøkelse i Tromsø viste eksempelvis at «litt hjelp» med rapporten ble tolket svært forskjellig av ulike veiledere. Noen tolket «litt» som det å hjelpe kandidaten med et par formuleringer, mens andre mente «litt» kunne innebære mye mer (eks. utforme hele metoddelen).

Når så det endelige produkt skal vurderes til eksamen, kan det være relevant å ha innsyn i prosessene som ligger bak produktet. Normalt vil et eksamensprodukt vurderes som om det var kandidatens fullt ut. Men kjenner man prosessen bak, kan vurderingen justeres i tvilstilfeller. For de tre rapportene her foreligger det ikke noe forord eller annen redegjørelse for prosjektarbeidet. Programutvalget bør kanskje vurdere om noe slikt bør kreves som vedlegg til rapporten. I Tromsø har vi praktisert dette i flere år. Som vedlegg til forordet kan man også bruke et skjema der veileders hjelp kvantifiseres (se vedlegg).

Frode Svartdal

Programsensor

Vedlegg.

Når det gjelder arbeidet med rapporten, merk følgende:

- Hjemmeoppgaven er en innlevering til eksamen, og det er kandidatens prestasjon i form av det innleverte produkt som vurderes
- Veileders bidrag til det ferdige produkt skal fremgå (se skjema under). Alle deler av rapporten skal i hovedsak være studentens produkt
- Reglene for fusk og plagiat må følges
- Alle kilder som er brukt i rapporten skal siteres. Dette inkluderer skriv, utkast og formuleringer som veileder har produsert, enten de er publisert eller ikke.

Hensikten med dette skjemaet er å få en oversikt over prosessen frem til det innleverte produkt. Vi ber derfor veileder og student fylle ut dette skjemaet. Informasjonen vil være noe sensor tar hensyn til i karaktersettingen.

Gitt den ferdige rapport, omtrent hvor stor andel av det ferdige produkt kan tilskrives veileder? Både veileder og student skal undertegne.

Generelt for oppgaven:

	VEILEDERS BIDRAG *					
	0 %	10 %	30 %	60 %	90 %	100 %
1. Utforming av tema og forskningsspørsmål	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2. Utforming av problemstilling	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3. Innhenting av litteratur	☐	☐	☐	☐	☐	☐
4. Språklig bearbeiding	☐	☐	☐	☐	☐	☐
5. Utforming av oppgaven	☐	☐	☐	☐	☐	☐

NB! For pkt. 5. kan veileders bidrag ikke overstige 10 %.

Tillegg ved empirisk prosjekt:

BESVARES KUN VED EMPIRISK PROSJEKT	VEILEDERS BIDRAG *					
	0 %	10 %	30 %	60 %	90 %	100 %
1. Utvikling av metode og design	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2. Utvikling av prosedyre for datainnsamling	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3. Kontakt med deltakere, rekruttering	☐	☐	☐	☐	☐	☐
4. Datainnsamling	☐	☐	☐	☐	☐	☐
5. Klargjøring av resultater før dataanalyse	☐	☐	☐	☐	☐	☐
6. Dataanalyse	☐	☐	☐	☐	☐	☐
7. Utskrift, statistiske resultater, figurer, tabeller	☐	☐	☐	☐	☐	☐
8. Tolkning av resultater	☐	☐	☐	☐	☐	☐

* Her inngår medarbeidere og assistenter

STUDENT

VEILEDER